

toistokatetrointi

POHJOISMAINEN LEHTI
ASTRA TECH:LTÄ

1.11

Ota oma
kappa-
leesi!

Emilin suuri seikkailu

Opeta lapsellesi
toistokatetrointia!
Sivu 11

Sivu 3-4

ME KUUNTELEMME ASIAKASTA

– LoFric Primon kehitystyö Sivun 6-7

Sivu 10

MS ja virtsarakon
toimintahäiriöt

Sivu 5

Astra Tech ja eettisen
kaupan periaate

Sivu 8-9

NORR – Yhteistyötä yli
rajojen

Onko sinulla mielipiteitä lehdestä?
Tai mielestäsi kiinnostavia juttuvinkkejä?
Älä epäröi ottaa yhteyttä toimitukseen:
info.fi@astratech.com

Toistokatetrointi inspiroi ja informoi

TERVETULOJA TUTUSTUMAAN vuoden 2011 ensimmäiseen Toistokatetrointi-lehden numeroon!

ALUKSI KERROMME INSPIROIVAN tarinan nuoresta Emil Björneristä, joka mursi selkensä lasketteluonnettomuudessa runsas vuosi sitten mutta lähti onnistuneen kuntoutuksen jälkeen elämänsä seikkailuun ja pyöräilee parhaillaan Ruotsista kohti Kiinaa. Matka vie lähes vuoden. Mikä intohimo ja tahdonvoima! En voi muuta kuin ihailla ja toivottaa paljon onnea matkaan.

KIINASTA AASINSILTA ETIIKKAAN ja ihmisoikeuksiin on valitettavan lyhyt. Me Astra Techillä vaalimme tarkoin arvojamme, jotka perustuvat muun muassa YK:n ihmisoikeuksien julistukseen. Haluamme näiden arvojen heijastuvan kaikesta liiketoiminnastamme, ja siksi yhdessä artikkelissa esitellään pyrkimyksemme eettisen kaupan toteutumiseen kaikissa tuotannon vaiheissa. Voimme ja haluamme käyttää vaikutusvaltaamme, jotta myös alihankkijamme kunnioittaisivat ihmisiä, jotka tekevät töitä heille ja sitä kautta myös meille.

IHMISARVO ON YHDISTÄVÄ TEEMA artikkeleissa, jotka kertovat elämästä MS-taudin ja selkäydinvammojen kanssa. Ensin mainitussa artikkelissa brittiläinen professori Fowler painottaa, miten tärkeää virtsarakon ongelmien seuranta on MS-taudin hoidossa. Kyse on vain pienestä yksinkertaisesta kysymyksestä, jonka merkitys voi olla

hyvinkin suuri elämän laadun kannalta. Jälkimmäisessä artikkelissa kiinnitetään huomio selkäydinvammapäivään, joka perustuu pohjoismaisen NORR-yhteisjärjestön aloitteeseen. Tavoitteena on tuoda esiin selkäydinvammaisten asemaa yhteiskunnassa ja luoda maaperää tarvittaville muutoksille.

MEIDÄN KAIKKIEN on sopeuduttava muutoksiin – usein kuitenkin parempaan päin. Yksi LoFric-tuoteperheen katetreista, LoFric Primo, on saanut kokea useita muutoksia sen seurauksena, että olemme paneutuneet kuuntelemaan ja ymmärtämään asiakkaidemme toiveita ja tarpeita.

Tämän numeron viimeinen artikkeli koskee lapsia: miten pikkulapselle opetetaan omatoiminen toistokatetrointi? Lapsi on saatava ymmärtämään ja osallistumaan jo pienestä. Kun osaa itse auttaa itseään, voi elää ihmisarvoista elämää.

Oikein hyvää kesää ja tapaamisiin jälleen syksyllä! ♡

NIELS H. REIN
Liiketoiminta-
aluepäällikkö,
HealthCare
Astra Tech Norden

Sisältö

- 2 Pääkirjoitus
- 3 The Big Trip
- 5 Astra Tech ja eettisen kaupan periaate
- 6 LoFric Primo
- 8 NORR – yhteistyötä yli rajojen
- 10 MS ja virtsarakon toimintahäiriöt
- 11 Lapset ja toistokatetrointi
- 12 Viimeinen sivu

Haluatko tietää enemmän tuotteistamme:

Voit soittaa asiakaspalveluumme, puh. 09 867 6160.
Voit myös tutustua kotisivuihimme www.lofric.fi
tai käydä osoitteessa www.astratech.fi

Toistokatetrointilehti on tapaamispaikka meille, jotka käytämme virtsakatetreja. Julkaisija: Astra Tech Oy, PL 96, 02231 Espoo Puh: 09 867 6160 Fax: 09 804 4128
Sähköposti: info.fi@astratech.com Nettisivustot: www.astratech.fi, www.lofric.fi, www.pro.lofric.fi **Vastaava toimittaja:** Niels H. Rein, Astra Tech AB **Toimitusneuvosto:**
Marie Bergelin, Una Holth, Britt-Marie Rak, Ilkka Rekola, Håkan Strandberg, Lise Wrona **Projektipäällikkö:** Anna M Westberg **Hallinto/tilaajarekisteri:** Pirjo Leppäkoski
Julkaisija: Astra Tech **Etusivun kuva:** The Big Trip **Painopaikka:** Typografia AB Pidätämme oikeuden toimitettuun materiaaliin. Siteeraus on mahdollista lähde mainiten.

Vuoden kestäneen haaveilun ja suunnittelun jälkeen suuri seikkailu vihdoinkin alkoi. Selässään olevista titaaniruuveista ja jatkuvista kivuista huolimatta Emil Börner on nyt pyörällään matkalla, joka alkoi maaliskuussa talvisesta Tukholmasta ja päättyy syksyiseen Kiinaan loppuvuodesta.

TEKSTI ANNA M WESTBERG
KUVA DANIEL GUSTAFSSON,
ISTOCKPHOTOS OCH PHOTODISC

The Big Trip – unelma, josta tuli

Vuoden seikkailu

EMIL TEKI PÄÄTÖKSENSÄ jo lukiossa. Hän ei jatkaisi opiskelua ylioppilastutkinnon jälkeen eikä matkustaisi Thaimaahan lomailemaan kavereidensa tapaamaan. Hän kulkisi omia polkujaan. Meloisi ehkä Ruotsin ympäri tai vaeltaisi halki Euroopan. Tai ajaisi pyörällä Kiinaan.

Haaveilu muuttui teoksi, kun Emil kulki eräänä päivänä pyöräliikkeen ohi ja päätti poiketa sisälle. Kun liikkeen omistaja sai kuulla Emilin suunnitelmista, hän tarjosikin keskustelun päätteeksi omaa pyöräänsä Emilille. Se kestäisi varmasti ainakin enimmät koettelemukset.

”Äiti vähän ihmetteli, kun kotiin tullessani minulla oli uutukaisen pyörän lisäksi kainalossani iso nivaska Euroopan ja Aasian karttoja”, Emil muistelee naureskellen.

SIITÄ PÄIVÄSTÄ ALKAEN kaikella oli Emilille uusi merkitys. Elämä muuttui jotenkin yksinkertaisemmaksi. Emilillä oli selkeä tavoite, joka piti nyt vain toteuttaa. Perhe ja ystävät olivat hyvänä tukena.

”Tietenkkin jotkut pitivät minua hulluna. Tein töitä melkein 50 tuntia viikossa, ja jokailtaisen juoksulenkin tai pyöräilytreenien jälkeen suorastaan kaaduinkin sänkyyn. Mutta jos on asettanut itselleen kiinnostavan päämäärän, jonka haluaa saavuttaa, kaikki vaiva on sen arvoista!”

SITTEN TAPAHTUI JOTAKIN, mitä ei olisi pitänyt tapahtua. Kesken järjestelyjen koko perhe lähti hiihtoreissulle. Emil on kokenut laskettelija, ja hiihtokeskuksen rinteet olivat kohtalaisen helppoja. Emil aikoi laskea vielä yhden laskun ennen lounasta, ja hän oli iskenyt silmänsä

rinteeseen, jossa oli keskellä suuri hyppyri. Hän päätti kokeilla sitä pikaisesti ja seurata sitten toisia syömään. Yhden kerran vain...

”Hyppyri olikin koko laskettelukeskuksen suurin, ja panin kaiken peliin. Mutta haukkasin liian suuren palan ja lensin hirveän pitkälle, vielä laskeutumisrinnettäkin etäämmäs. Menetin täysin hallinnan, kiepuin monta kertaa ympäri ja lensin kuin lapanen ilman halki.”

EMIL PYSYI KOKO AJAN tajuissaan, ja iskeytyessään maahan hän tunsi heti, että jotain oli pahasti vialla. Hän ei kyennyt nousemaan eikä puhumaan. ”Auttakaa”, hän sai vaivoin soperretuksi maatessaan kinoksissa ja miettiessään epätoivoisena, kuinka hänelle oli käynyt. Emil kuljetettiin kiireesti lähimpään sairaalaan, jossa selvisi, että hänellä oli paha murtuma selkärangassa.

”Silloin tajusin, että peli on ehkä menetetty. Kysyin isältä, miten nyt käy Kiinan reissun kanssa.”

Seurasi toinen ambulanssimatka Solnaan, missä Emil leikattiin. Hän heräsi vasta seitsemän tuntia myöhemmin titaaniruuvit selässään, oikea jalka halvaantuneena.

”En kyennyt edes nauramaan, koska keuhkoni oli punkteerattu. Eipä siinä paljon naurattanutkaan”, hän lisää ironiseen sävyyn. ”Koko ruumistani särki.”

EMILIN ENNUSTE EI KUITENKAAN ollut aivan lohduton. Lääkärit arvelivat, että hän saattaisi kyetä vielä kävelemään – ainakin kainalosauvojen kanssa. Tästä pienestä toivonkipinästä Emil piti tiukasti kiinni koko kuntoutumisensa ajan. Sairaalassa hän käytti kaiken päivittäiseltä kuntoutukselta jäävän aikansa etsimällä Internetistä käsiinsä kaiken mahdollisen tiedon vammoistaan ja muista samassa tilanteessa olevista ihmisistä.

”Oli onni, että luin Lars ’Lövis’ Löfströmistä, joka kelasi pyörätuolilla Casablancasta Tukholmaan. Jos hän pystyi siihen, pystyisin minäkin!”

TIETOJA EMILISTÄ

Nimi: Emil Börner

Ikä: 20 vuotta

Asuinpaikka: Skogås

Motto: Yrittänyttä ei laiteta – aina kannattaa yrittää, vaikka epäonnistuisi

ÄRETS ÄVENTYR – VUODEN SEIKKAILU

Pyöräilymatka Kiinaan on valittu Ruotsissa Ärets Äventyr 2011 -seikkailuksi

Suunniteltu matka: noin 15 000 km

Matka-aika: noin 10 kuukautta, maaliskuusta 2011 tammikuuhun 2012

Majoitus: telita ja retkeilymajat

Matkakumppani: Oscar Johansson

MATKASUUNNITELMA

Maita reitin varrella: 12 (Ruotsi, Puola, Slovakia, Unkari, Romania, Bulgaria, Turkki, Iran, Turkmenistan, Uzbekistan, Tadžikistan, Kirgisia, Kiina)

HYVIÄ NEUVOJA

- Pidä kiinni unelmistasi
- Uskalla heittäytyä
- Älä ota mitään itsestänselvyytenä, sillä elämä on lyhyt!

KUNTOUTUSKLINIKALLA VIETETTY aika on jäänyt Emilin mieleen myönteisenä, uusien ystävien ja kovan treenauksen täyttämänä aikana. Vajaassa kolmessa kuukaudessa Emil pystyi jo niin kävelemään kuin pyöräilemäänkin. Titaaniruuvit ovat ja pysyvät paikoillaan ja selkäkivet muistuttelevat itsestään alinomaa, mutta kaikki raajat toimivat.

”Onnettomuus antoi minulle aikaa ajatella. Mitään ei saa pitää itsestänselvyytenä. Koko elämä voi muuttua sekunnissa. Minusta on tullut entistä nöyrempi ja kiitollisempi. Siksi minusta tuntuu entistä vahvemmin, etten saa antaa unelmani – pyöräretken Kiinaan – valua hukkaan.”

Kenties juuri tuo unelma myös vauhditti Emilin toimimista.

TÄTÄ LUKIESSASI EMIL BÖRNER ja hänen matkakumppaninsa Oscar Johansson polkevat jossakin kaukana Euroopan itälaidalla. Ehkä he matkaavat Transilvanian jylhissä maisemissa. Ehkä he ovat juuri matkanneet Turkin halki. Tähänkin saakka tiet ovat olleet mäkisiä, mutta suurin koitos on edessä, nimittäin Himalajan yli johtava Pamir Highway -vuoristotie. Sen taipaleen taittaminen tulee viemään kaveruksilta kolme viikkoa – noin 4 000 metrin korkeudessa. Päivittäiset pyöräilymatkat tietysti lyhenevät. Tähän asti miehet ovat pyöräilleet toimistoaikaan, eli aamukahdeksasta noin viiteen iltapäivällä lounas- ja lepotaukoineen, mutta vuoristossa taukoja on pidettävä useammin. Korkea ilmanala saa valmiiksi väsyneet jalat tuntumaan entistä raskaammilta. Sen jälkeen määränpää on kuitenkin lähellä. Syksy on Kiinassa kylmä, ja kaverukset ehtivät toivottavasti välttää varsinaisen talven, kun he kymmenen kuukauden matkanteon jälkeen vihdoinkin saapuvat Pekingiin. Maali hämmöttää ja unelma kohta täyttynyt, joten mitä seuraavaksi?

”En tosiaankaan tiedä”, Emil vastaa silmiään siristäten. Hän vetää paidanhihan ylös ja näyttää tatuointia, joka tehtiin ennen matkaan lähtöä. Käsivarressa lukee selkein mustin painokirjaimin ”Fortsätt” eli ”jatka”.

Unelmille ei näy loppua, sillä elämä on päättymätön seikkailu. ♠

Lue lisää Emilin kotisivulta osoitteesta www.thebigtrip.se tai seuraa seikkailua osoitteesta www.loftr.se

Haluaisitko ostaa ja käyttää tuotteita, jotka on tiettävästi valmistettu lapsityövoimalla epäinhimillisissä oloissa? Tuskinpa. Nykykuluttajat eivät enää halua tukea epäoikeudenmukaisuutta, kehoja elinoloja ja surkeaa työympäristöä. Tässä ja tulevissa numeroissa tutustumme lähemmin Astra Techin työhön erilaisten yhteiskunnallisten kysymysten parissa teemalla "Vastuullinen yritystoiminta".

INTERNET JA MAAILMANLAAJUINEN MEDIA-VALVONTA ovat lisänneet ihmisten halua toimia kanssaihmiesten ja ympäristön hyväksi. Epäkohtia tuodaan esiin, kampanjoita käynnistetään ja kuluttajat osaavat käyttää valtaansa mahdollisuuksien mukaan. Siksi yritysten on tärkeää osoittaa haluavansa ja voivansa tehdä töitä kestävän kehityksen puolesta.

NORJAN NELJÄ TERVEYDENHUOLTOALUETTA ostavat tuotteita yhteensä 30 miljardilla Norjan kruunulla vuodessa. Helse Sør Øst eli Kaakkois-Norjan terveydenhuoltoalue on hiljattain julkistanut toimittajilleen vetoomuksen eettisen kaupan toteuttamisesta. Toimittajilta edellytetään selvitystä siitä, että heidän liiketoimintansa perustuu eettisesti vastuullisiin periaatteisiin. Astra Tech on juuri saanut maininnan Helse Sør Øst -alueen vaatimusten täyttymisestä.

ASTRA TECH PYRKII SIIS aktiivisesti varmistamaan eettisten periaatteiden toteutumisen toimitusketjussa. Koska katetriin tuotanto sijaitsee Ruotsissa, tehtävää voisi luulla helpoksi, mutta matkassa on omat mutkansa. Ennen valmistusprosessia on hankittava monenlaisia osia eri toimittajilta, joilla puolestaan on useita alihankkijoita. Miten voi tietää, toimivatko kaikki asianmukaisesti?

PÄÄOSA ASTRA TECHIN katetrivalmistuksen tärkeimmistä toimittajista on EU:n alueella, missä työoloja säätelevät EU:n omat säädökset ja kansalliset lait, jotka puolestaan perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin. Siitä huolimatta kaikille tärkeimmille toimittajille on lähetetty kirje, jossa pyydetään noudattamaan Astra Techin eettistä toimintaohjetta (Code of Conduct) vuodelta 2008. Lisävaatimuksena on, että myös näiden toimittajien alihankkijat soveltavat vastavia sääntöjä. Toimittajien on siis noudatettava ILO:n ydinsopimuksia, YK:n lapsen oikeuksien sopimusta sekä kyseisen valmistusmaan voimassa olevia lakeja, jotka koskevat muun muassa työsuojelua, ulkoisia olosuhteita ja minimipalkkausta (katso tietoruutu).

ASTRA TECH ON JO AIEMMIN laatinut arvi-

oinnin kaikista tärkeimmistä toimittajistaan. Arvioinnit käydään säännöllisesti läpi ostotapaamisissa toimittajien kanssa, ja niiden avulla yritys seuraa toimittajien edistymistä alueella. Tarvittaessa voidaan myös tehdä käyntejä toimittajan luo. Näiden käyntien muotoa tarkistetaan parhailaan, jotta ne toimisivat entistä selkeämmin arviointitilaisuuksina, joihin sisältyy esimerkiksi mittausraportteihin tutustumista, työntekijöiden haastatteluja, aiheeseen liittyvien asiakirjojen tarkastelua ja kiertelyä toimittajan tuotantotiloissa. Sisäänostajien on tärkeää havainnoida erityyppisiä riskejä,

reagoida niihin ja laatia arviointi jokaisesta toimittajasta.

TÄMÄN TYÖN OHESSA KAIKKI Astra Techin työntekijät osallistuvat vuosittain sisäiseen koulutukseen. Yksi koulutuksen päätavoitteista on, että kaikki yrityksessä työskentelevät sisäistäisivät vastuullisen yritystoiminnan merkityksen. Tämä koskee niin ylintä johtoa ja tuotantotyöntekijöitä kuin toimistohenkilökuntaa ja myyjiäkin. Astra Techin vastuu on suuri. Jokaisen työntekijän on kannettava siitä osuutensa asiakkaita, omistajia ja toisiaan kohtaan. ♦

LYHYESTI

Eettinen kauppa tähtää tuotannon työehtoja koskevien perusvaatimusten täyttymiseen toimitusketjussa.

Vastuullinen yritystoiminta (englanniksi Corporate Responsibility, lyhenne CR tai CSR, jossa S tulee sanasta Social) eli yritysvastuu tarkoittaa, että yritys noudattaa toiminnassaan yhteiskunnan kasvavia vaatimuksia ympäristövastuusta sekä eettisestä ja sosiaalisesta vastuusta.

Code of conduct on yrityksen sisäinen toimintaohje, joka koostuu yrityksen eettisistä säännöistä ja arvoista.

ILO (International Labour Organization eli Kansainvälinen työjärjestö) on YK:n alainen itsenäinen työjärjestö, jonka tavoitteena on sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja inhimillisten työolojen edistäminen.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus määrittelee muun muassa kaikkien lasten yhdenvertaiset ihmisoikeudet ja oikeuden elämään ja kehittymiseen sekä velvoittaa ottamaan lapsen edun huomioon kaikissa tilanteissa.

Lähteet: www.miljoaktuellit.idg.se, www.helse-sorost.no, www.ne.se, www.unicef.se, www.astratech.com

LoFric Primo – aina vain parempi

Kun LoFric Primo tuli markkinoille, se sai enimmäkseen ruusuja mutta myös joitakin risuja. Astra Techn myyjät kuuntelivat asiakkaitaan ja välittivät näkemykset edelleen emoyhtiölle. Käyttäjien palautteen ansiosta LoFric Primo on nyt entistäkin parempi.

LoFric Primon valmistusprosessi on siis nyt hieman muuttunut, ja pakkauksen muotoilu on paranneltu saamamme arvokkaan palautteen perusteella.

Marie Bergelin viittaa LoFric Primon kolmeen merkittävimpään parannukseen:

- **ENSINNÄKIN VALMISTUKSEEN** on lisätty vaihe, jossa tarkkaillaan vuorokauden ympäri niitä saumojä, joiden tulisi avautua veden vaikutuksesta, ja niitä saumojä, jotka pitävät katetrin pakkauksen steriilinä.
- **LISÄKSI ALIHANKKIJAMME** tekivät pakkausmateriaaliin muutamia muutoksia, joiden ansiosta vesitaskun sivusaumat ovat nyt huomattavasti entistä lujemmat.
- **VIIMEISIN MUTTEI** vähäisin muutos koskee vesitaskun yläsauman uudenlaista W-muotoiluä, joka tekee pakkauksen avaamisesta vaivatonta ja pitää samalla sivut tiiviinä. Tämän vastikään tehdyn muutoksen ansiosta LoFric Primo on entistä helpompi ottaa käyttöön ilman rikkoutumisriskiä.

- **OLEMME AINA KANNUSTANEET** käyttäjiä ja hoitohenkilökuntaa kertomaan mielipiteitään tuotteistamme, toteaa

Astra Tech Nordenin tuotepäällikkö Marie-Maximiliane Bergelin. Palaute kantautuu meille sähköpostitse, puhelimitse, myyjien välityksellä tai TellUs-käyttäjaverkostomme kautta.

YHTEYS KÄYTTÄJIIN ja hoitohenkilökuntaan on erittäin tärkeää, jotta saamme vahvistusta suunnitteilla oleville muutoksille ja tietoa siitä, miten voimme tehdä katetreista vieläkin parempia.

TYTYTYVÄINEN MARIE BERGELIN tähdentää, että LoFric Primon alkuperäisetkin edut on tietysti säilytetty.

- Pehmeä ja joustava pakkaus mahtuu taitettuna jopa taskuun tai käsilaukuun. Pakkauksessa ei ole teräviä reunoja eikä se rapise, joten katetrin avaaminen käy huomaamattomasti. Lisäksi LoFric Primo on ympäristön kannalta paras valinta, sillä se ei sisällä PVC-muovia .

- **KAIKKIIEN LOFRIC-TUOTTEIDEN** tapaan myös LoFric Primo -katetrissa on ainutlaatuinen Urotonic™ Surface Technology -pintarakenne, joka ei ärsytä virtsaputken limakalvoja, hän jatkaa ja kuvailee menetelmää tarkemmin:

- Kitkaton pinta aktivoituu, kun katetri kastuu. Käyttäjä itse aktivoi katetrin, sillä LoFric Primon pakkauksessa on erillinen vesitasku: kun virtsaamistarve tulee, katetri on valmiina käytettäväksi!

... ja, koska kuuntelemme asiakasta

– Käyttäjällä on aina oltava valinnan vapaus, Marie Bergelin painottaa. LoFric Primo takaa, että katetrointi sujuu mahdollisimman vaivattomasti ja hellävaraisesti.

VIRTSAAMINEN KUULUU elämän perustarpeisiin, ja siksi siitä on tehtävä mahdollisimman huoletonta ja miellyttävää niillekin, joilta se ei jostakin syystä onnistu tavalliseen tapaan. Virtsaamistilanteet koetaan myös hyvin

yksityisinä, joten ne halutaan hoitaa sujuvasti ja omassa rauhassa. Tämä saattaa kuulostaa itsestäänselvyydeltä, mutta Astra Tech ottaa asiakkaidensa tarpeet ja toiveet vakavasti ja haluaa vastata niihin. Niinpä pysyttelemme kuulolla: kehitystyö ei tule koskaan valmiiksi! ♦

¹⁾ Stripple et al. Journal of Cleaner Production

OMIN SANOIN... LOFRIC PRIMO

GRETHE IVERSEN, 60, NORJA

– Olen käyttänyt katetria siitä asti, kun halvaannuin 40-vuotiaana. Matkustelen paljon, ja LoFric Primo on helppo ja kätevä käyttää jopa lentokoneen vessassa. Se ei vie paljon tilaa matkatavaroissa, vaikka olemme joskus kuukausia reissun päällä. ♦

KENT REVEDAL, 42, RUOTSI

– Jouduin runsas vuosi sitten liikenneonnettomuuteen ja sain osittaisen selkäydinvamman. Parasta LoFric Primossa on sen yksinkertaisuus. Liikun paljon julkisissa tilaisuuksissa, enkä ole koskaan kokenut hankaluuksia katetrin takia. Se on kätevä ja sopivan pehmeä. ♦

UUDEN SUKUPOLVEN KATETRIT

Käytännöllinen LoFric Primo on kokoon taitettava ja huomaamaton. Siinä on mukana steriili vesi.

PIENENTYNYT KOMPLIKAATIOVAARA

LoFric on maailman perusteellisimmin dokumentoitu katetri. Kaikissa LoFric-katetreja koskevissa tutkimuksissa on saavutettu erinomaisia tuloksia, joita tukevat myös vuosien käyttökokemukset. Vertailututkimuksissa, joissa on käytetty muovikatetreja ja liukuvoidetta, ei ole päästy yhtä hyviin tuloksiin. Näissä tapauksissa virtsateiden tulehdukset ja vauriot olivat huomattavasti yleisempiä. LoFric on siis ainoa hydrofiilinen katetri, jonka pienentyneestä komplikaatiovaarasta pitkäaikaisessa käytössä on dokumentoitu näyttöä.

HELPPO JA KÄYTÄNNÖLLINEN

LoFric Primo on helppo aktivoida ja avata. Kädensija helpottaa katetrin viemistä rakkoon ja parantaa hygieniaa, koska itse katetriin ei tarvitse koskea.

AINUTLAATUISEEN MENETELMÄÄN PERUSTUVA PINTARAKENNE

LoFric-katetrien pintakerros sitoo vettä. Märkä ja liukas pinta pienentää kitkaa virtsaputken seinämää vasten 90–95 prosentilla. Pinta pysyy kosteana koko rakon tyhjennyksen ajan. Siksi katetri liukuu virtsaputkeen ja sieltä ulos hankaamatta ja tuntumatta karhealta. Kosteuden säilyttävä rakenne on ainutlaatuinen ja patentoitu Urotonic™ Surface Technology.

Muutokseen tarvitaan ymmärrystä

”Pohjoismaisen selkäydinvammapäivän tavoitteena on edistää yleistä tietoisuutta ja ymmärrystä selkäydinvammaisten tilannetta kohtaan. Teemapäivän avulla voimme tuoda asiaamme esiin ja saada lisää näkyvyyttä tiedotusvälineissä ja suuren yleisön keskuudessa.”

NÄIN KERTOO GUNILLA ÅHRÉN, joka toimii päivätyökseen ruotsalaisen liikenneonnettomuuksissa vammautuneiden järjestön, Personskadeförbundet RTP:n, asiamiehenä. Åhrén jatkaa:

– NORR:n harjoittama yhteistyö yli rajojen on harvinaislaatuista, ja sillä on merkittäviä suotuisia vaikutuksia kullekin mukana olevalle maalle.

YKSI ESIMERKKI NORR (Nordiska Ryggmärgsskaderådet) -järjestön pohjoismaisista yhteistyöhankkeista on selkäydinvammapäivä, jota on vietetty vuodesta 2009 alkaen huhti- ja toukokuun vaihteessa. Ruotsissa RTP piti teemaillan, jonka aiheena oli tasapainoinen elämä, ja Suomessa järjestettiin selkäydinvammoja käsittelevä suuri seminaari.

– Pidimme luentoja muun muassa virtsankarkailusta ja autonomisesta dysrefleksiasta*, kertoo uudehkon suomalaisen Akson Ry -yhdistyksen edustaja Tiina Siivonen.

Tanskassa selkäydinvammapäivään ei vielä ole liitetty erityisiä tapahtumia, mutta syksyn suunnitelmissa on uusia aiemmat menestysseminaarit, joiden teemana on virtsarakon ja suolen terveys ja sitä koskeva tutkimus.

NORJASSA PÄIVÄ OSUU yksiin selkäydinvammaisten valtakunnallisen LARS-järjestön vuosikokouksen kanssa, ja tänä vuonna ohjelmassa oli muun muassa paneelikeskustelu selkäydinvammojen regeneraation kliinisistä tutkimuksista. Kaikki paikallisjärjestöt haluavat keskittyä jakamaan tietoa selkäydinvammoihin liittyvästä tutkimuksesta.

– On tärkeää, että vammojen syyt ymmärretään ja hoito optimoidaan niiden mukaan, toteaa LARSin puheenjohtaja ja NORR:n johtaja Leif Arild Fjellheim. Haluamme vauhdittaa tutkimusta, ja paljon onkin meneillään. Kiinnostavimpia ovat kivunlievitykseen, kuntoutusmenetelmiin sekä erilaisiin selkäydinvammojen korjauksiin ja regeneraatioihin liittyvät tutkimukset.

SELKÄYDINVAMMAPÄIVÄN PERUSTANA on yhteinen julki-lausuma. Se toimii lähtökohtana myös paikallisjärjestöjen toteuttamille kampanjoille kussakin maassa. Koska liikenneonnettomuudet ovat suurin yksittäinen selkäydinvammojen aiheuttaja, Norjan yhdistys julkisti viime vuonna mittavan kilpailukampanjan yhteistyönä Sunnåsin sairaalan, liikennekoulujen ja liikenteessä vammautuneiden järjestön kanssa. Nimeä ”Tänker på dig” (Sinua ajatellen) kantanut kampanja sai paljon huomiota, suurelta osin sen ansiosta, että kilpailun voittanut elokuva pyöri televisiomainoksissa ja toimi keskustelupohjana Norjan kouluissa.

”Halvaantuminen on yksi ihmiselämän traumaattisimmista kokemuksista.”

”TÄNKER PÅ DIG” -KAMPANJA oli yksi paikallisista hankkeista. NORR:n ensimmäinen yhteispohjoismainen panostus puolestaan oli selkäydinvammaisten naisten seksuaalisuutta käsittelevä tutkimus. Tätä monikeskustutkimusta johtivat Göteborgin Sahlgrenskan yliopistolaisen sairaalan, Kööpenhaminan Rikshospitalet-sairaalan ja Oslon Sunnåsin sairaalan tutkijat.

– Selkäydinvammaisten enemmistönä miehet saavat yleensä enemmän huomiota kuin naiset, ja siksi olikin erityisen kiinnostavaa tuoda esiin naisten tilannetta, Gunilla Åhrén toteaa. Tutkimuskohteena oli naisia NORR-järjestön tiimoilta. Tutkimus osoitti muun muassa, että selkäydinvammaiset naiset eivät saa tietoa seksuaalisuudesta, vaikka useimmat selkäydinvammayksiköt tarjoavat tällaista tietoa. Naiset haluavat saada tietoa aiheesta joitakin vuosia ensisijaisen kuntoutuksensa päättymisen jälkeen.

KUUMIN JULKILAUSUMAN NOSTATTAMA puheenaihe on kuitenkin kysymys selkäydinvammaisten kuntoutuksen keskittämisestä. Norjassa näin on jo tehty, mutta Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa keskittämisen puolesta taistellaan yhä. Halvaantuminen on yksi ihmiselämän traumaatti-

simmista kokemuksista. Siksi NORR:n tärkein tehtävä onnettomuuksien ehkäisyn ohella on mahdollisimman tehokkaiden kuntoutus- ja jälkihoitomahdollisuuksien turvaaminen.

– Välimatka on toissijainen seikka, Gunilla Åhrén RTP:stä painottaa. Kun vammautuneet joutuvat heti tapaturman jälkeen pieniin hoitoyksiköihin eri puolille maata, suuri osa tarvittavasta osaamisesta jää hyödyntämättä. Potilaat pysyvät hengissä, mutta eivät pääse kiinni elämään, koska heitä ei haasteta riittävästi kokeilemaan omia rajojaan. Heidän on tällöin myös vaikea löytää esikuvia toisista vammautuneista. Todella laadukasta kuntoutusta voidaan taata vasta siinä vaiheessa, kun kuntoutustoiminta saadaan keskitetyksi harvempaan paikkaan.

JÄLKIHOITO VOIDAAN RATKAISTA uudella intratekaalisella lääkityksellä, hän jatkaa. Esimerkiksi Grönlannissa vammautuneiden luo lähetetään liikkuvat tiimit.

– Olemme taistelleet tämän asian puolesta jo vuosia, Tanskan RYK:n puheenjohtaja Mikkel Bundgaard kertoo.

Osavoittoja on saavutettu, mutta vielä ollaan kaukana maalista. NORR:n jäsenillä on tässä tärkeä tehtävä tukea toisiaan.

– Selkäydinvammaapäivä on siis olennainen työväline NORR:n työssä, kun tavoitteena on lisätä ymmärrystä selkäydinvammaisia kohtaan ja toteuttaa välttämättömiä muutoksia. Mitään poliittista ohjelmaa meillä ei ole, puheenjohtaja Leif Arild Fjellheim summaa. Haluamme kuitenkin tehdä osuutemme ja vahvistaa yksittäisen jäsenen asemaa vaikuttamalla keskusteluun Pohjoismaissa. ♦

Astra Tech tuki NORR:n selkäydinvammaapäivän toimintaa Norjassa ja Ruotsissa.

*= Autonominen dysrefleksia - sympaattisen hermoston refleksinomainen yliaktivoituminen, jonka laukaisee jokin kivulias tai vahingollinen ärsyke. Tilaan liittyy voimakasta verenpaineen nousua, päänsärkyä, kasvojen punoitusta, ihokarvojen nousua ja hikoilua.

TAUSTATIETOA NORR:STA

NORR on lyhenne sanoista Nordiska Ryggmärgsskaderådet (pohjoismainen selkäydinvammaliitto) ja se perustettiin vuonna 1990. Liittoon kuuluvat kaikki Pohjoismaiden selkäydinvammaisten kansalliset järjestöt:

RYK – Rygmarvsskadede i Danmark, Tanska

PTU – Landsforeningen af polio-, trafik- og ulykkeskadade, Tanska

LARS – Landsforeningen for Ryggmargsskadde, Norja

Akson Ry – Suomi

Personskadeförbundet RTP, Ruotsi

NORR:n hallitus kokoontuu joka toinen vuosi NoSCoS (Nordic Spinal Cord Society) -järjestön järjestämän konferenssin yhteydessä. Seuraava kokous pidetään Göteborgissa 28.–30.9.2011.

TIETOA SELKÄYDINVAMMOISTA

Ruotsissa on noin 5 000 selkäydinvammoista kärsivää ihmistä. Norjassa luku on suunnilleen sama. Suomessa elää noin 3 000 selkäydinvammaista, samoin Tanskassa. Valtaosa selkäydinvammaisista on miehiä, ja yli puolet kaikista vammautuneista on saanut vamman alle 30-vuotiaana. Koko Pohjoismaissa liikenneonnettomuudet ovat akuutin selkäydinvamman yleisin syy. Toiseksi tavallisimpia syitä ovat putoamisonnettomuudet, työtapaturmat ja urheilutapaturmat, mutta myös infektiot, kasvaimet tai verenkiertohäiriöt selkäytimessä voivat aiheuttaa selkäydinvammoja.

Lähde: www.svenskidrottsmedicin.se, www.regioner.nhf.no, www.rtp.se, www.ryk.dk, www.aksorny.fi, www.ptu.dk

Lisätietoja on osoitteessa www.rekryteringsgruppen.se

Pienellä asialla voi olla suuri vaikutus

Hoitohenkilökunnan tulisi paneutua entistä paremmin esittämään kysymyksiä virtsarakon toiminnasta. Se saattaisi vaikuttaa ratkaisevasti multipeliskleroosia eli MS-tautia sairastavien elämän laatuun, arvelee neurourologian emeritusprofessori Claire Fowler Lontoon yliopistosta.

MITEN VIRTSARAKON ONGELMAT VAIKUTTAVAT MS-POTILAAN ARKEEN?

CF: – Virtsarakon toiminnan heikentymisen voi aiheuttaa suurta haittaa MS-tautia sairastaville. Jos vaivat ilmaantuvat sairauden varhaisessa vaiheessa, sairastava saattaa eristäytyä sosiaalisesti ja alkaa jopa pelätä töihin menoa.

MIKSI ON TÄRKEÄÄ OTTAA MS-POTILAAN RAKON TOIMINTA PUHEEKSI VASTAANOTOLLA?

CF: – MS-potilaiden virtsarakon toimintahäiriöiden hoidossa on paljon parantamisen varaa. Rakon toiminnasta on tärkeää kysyä, koska potilaan mielestä voi tuntua kiusalliselta ottaa aihetta itse puheeksi tai hän saattaa luulla, ettei apua ole saatavissa.

MITEN VOIDAAN PANOSTAA SIIHEN, ETTEI ASIA UNOHDU?

CF: – Ei vie edes minuuttia kysyä potilaalta, onko hänellä virtsaamisvaijoja, mutta potilaan elämän laadun kannalta voi olla ratkaisevan tärkeä tieto, että ongelmat ovat hoidettavissa.

MITÄ SEURAUKSIA VIRTSARAKON ONGELMISTA VOI OLLA, JOS NE SIVUUTETAAN JA JÄTETÄÄN HOITAMATTA?

CF: – Virtsarakon hallinnan ongelmat saattavat harvoissa tapauksissa vahingoittaa munuaisia MS-taudin yhteydessä, mutta suurempia haittoja ovat potilaan elämän laadun heikentyminen ja virtsatieinfektiot.

MITÄ ETUJA OMATOIMISELLA TOISTOKATETROINNILLA ON MS-TAUTIA SAIRASTAVIEN HOI-DOSSA?

CF: – Jos sairaus on heikentänyt rakon tyhjentymistä niin, että rakossa on jäännösvirtsa¹, lääkehoito ei auta. Tällöin toistokatetrointi on ainoa hoitokeino. Yliaktiivista rakkoa hillitsevä lääkitys ei muutenkaan tehoa, kun rakossa on jäännösvirtsa tyhjentämisen jälkeen.

ONKO MS-TAUTIIN LIITTYVIIN VIRTSAAMISVAI-VOIHIN MUITA HOITOKEINOJA?

CF: – Botulinumtoksiini A²:n ruiskuttaminen virtsarakkoon on osoittautunut tehokkaaksi yliaktiivisen rakon hoidossa MS-potilailla, joilla muut hoidot eivät ole tuottaneet toivottua tulosta. Useimmat potilaat joutuvat kuitenkin käyttämään toistokatetrointia tämän hoidon jälkeen. ♦

¹ Jäännösvirtsa = normaalin virtsaamisen jälkeen rakkoon jäävä virtsa, joka on tavallinen syy virtsatietulehduksiin. MS-tautia sairastavilla kuumeinen virtsatietulehdus saattaa johtaa näennäiseen pahenemisvaiheeseen, jolloin sairauden oireet vaikeutuvat, mutta eivät pysyvästi.

² Botulinumtoksiini = yksi voimakkaimmista tunnetuista myrkyistä. Käytetään lääketieteessä tiettyjen lihasryhmien epänormaalin supistumisen ehkäisemiseen.

LYHYESTI

Multipeliskleroosi eli MS on keskushermoston tulehdussairaus, joka vaikuttaa aivoihin ja selkäyttimeen. Pohjoismaissa tautiin sairastuu 300–600 ihmistä joka vuosi. Tauti todetaan useimmiten 20–40 vuoden iässä, ja se on kaksi kertaa yleisempi naisilla kuin miehillä. Syy on edelleen tuntematon, mutta perinnöllisyys- ja ympäristötekijöillä uskotaan olevan merkitystä. Kaikista MS-potilaista 75 % kärsii virtsarakkovaijoista. Usean tutkimuksen mukaan ne koetaan sairauden stressaavimpana puolena.

Lähteet: www.ne.se, www.lofrc.se, www.mstrust.org.uk, Fokus på urinvägarna vid Multipel Skleros, julkaisija Astra Tech

Linkkivinkkejä: www.omms.se, www.nhr.se

TAUSTAA

Professori Claire Fowler on Lontoon National Hospital for Neurology & Neurosurgery-sairaalan Consultant in Uro-Neurology ja Lontoon yliopiston neurologian laitoksen neurourologian emeritusprofessori.

Fowler jäi eläkkeelle vuonna 2010, mutta jatkaa työtään yhtenä päivänä viikossa National Hospitalissa potilasvastaanoton ja tutkimustyön johtotehtävi-

en parissa. Tutkimuksessaan hän on aina keskittynyt entistä parempien lääkkeitöiden kehittämiseen kirurgisten toimenpiteiden suosimisen sijaan.

Professori Fowler julkisti hiljattain yhteistyönä muiden tutkijoiden kanssa yhteisen käytännön, joka koskee MS-potilaiden hoitoa Ison-Britanniassa. Lisäksi Fowler on yhdessä kollegoidensa kanssa kirjoittanut julkaisun "Pelvic Organ Dysfunction in Neurological Disease" (Cambridge University Press, 2010).

Opeta lapsellesi toistokatetrointiä

On suuri vastuu olla sellaisen lapsen vanhempi, jolla on rakon tyhjennysongelmia. Kaikkien tavanomaisten vanhemmuuteen liittyvien tehtävien lisäksi sinun tarvitsee opettaa lapsellesi myös, kuinka hän voi tyhjentää rakkonsa, luultavimmin toistokatetroimalla.

Sinä olet myös se henkilö, jonka täytyy varmistaa, että lapsesi katetroidaan säännöllisesti. Myös silloin, kun hän on päivähoitossa, koulussa, kavereiden tai sukulaisten luona.

OPETA LAPSELLESI TOISTOKATETROINTIA

Vie aikaa opettaa lapsi virtsaamaan katetrin avulla. *Sinun pitää antaa tälle aikaa.* Rohkaise lastasi osallistumaan rakon tyhjentämiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ole rauhallinen ja järjestelmällinen ja toimi lapsesi ehdoilla.

ANNA LAPSESI OSALLISTUA

Kun lapsesi on 1–2 -vuotias, hänen (niin kuin muidenkin lasten) on aika alkaa istua potalla tai vessanpöntöllä ja tehdä katetrointi tässä istuvassa asennossa. Rakon tyhjentäminen on helpompaa suorassa istuma-asennossa. Myös lapsellesi on helpompaa seurata ja osallistua toimenpiteeseen, jos hän istuu pystyasennossa ja näkee, mitä tapahtuu. Käytä lapsesi luontaista uteliaisuutta hyväksesi. Anna lapsesi osallistua kurottamalla katetria, avaamalla

katetripussi ja ehkä jopa vetämällä katetri ulos, kun rakko on tyhjentynyt.

LAPSESI TÄYTYY OTTAA VASTUUTA

Jos lapsellasi on nukke, jolla on virtsa-aukko, hän voi harjoitella katetrin sisään laittamista. Tämä lisää lapsen näppäryyttä käsitellä liukasta katetria. Katetroinnista tulee luonnollinen tapa lapsellesi, jos hän saa osallistua niin varhaisessa vaiheessa kuin mahdollista. Tällä on myönteinen vaikutus itsetunnolle, se vahvistaa minäkuva ja mahdollistaa suuremman itsenäisyyden myöhemmin elämässä.

Lapselle tulisi antaa vastuu jostain katetrointiprosessin vaiheesta, ja hänen kasvaessa varmemmaksi ja näppärämmäksi, voit antaa hänelle enemmän ja enemmän vastuuta.

Lapselle annetun tehtävän pitää olla hänen kykyjensä rajoissa, mutta vähitellen siitä voi tulla myös haaste, joka opettaa lastasi luottamaan itseensä ja kykyihinsä kohdata haasteita. ♦

Lisätietoja lasten toistokatetroinnista on osoitteessa www.lofric.se/no/dk/ff

ILMOITUS

YLI 80% NAISISTA HALUAA JATKAA LOFRIC SENSEN KÄYTTÖÄ.

Astra Tech kehitti LoFric Senseen kuuntelemalla käyttäjiä ja terveydenhuollon ammattilaisia kaikissa tuotekehittelyn vaiheissa. Ja jatkamme kuuntelua edelleen. Markkinatutkimus LoFric Senseen toimivuudesta toteutettiin seitsemässä maassa Euroopassa ensimmäisten kuukausien aikana markkinoille tulon jälkeen.

Tutkittava ryhmä totesi, että LoFric Senseen parhaita ominaisuuksia olivat kahvaosa (hyvä ote, kunnollinen koko ja ote katetrointiletkuun koskematta), pakkauksen muoto, katetrin pituus (mahdollistaa rakon täydellisen tyhjentämisen), pintarakenteen välitön aktivointi, käytön helppous ja huomiota herättämättömyys. Kaikkien ominaisuuksien osalta LoFric Sense sai pisteet väliltä 4 ja 5, joka oli maksimipistemäärä.

LoFric[®]
Sense[™]

Vive la
différence

LoFric[®] Sense[™] on uusi naisten katetri, jossa yhdistyvät lääketieteelliset ja elämäntapaedut yhä useamman naisen hyödyksi. Katetrin letkun pituus on riittävä takaamaan rakon täydellisen tyhjentymisen. Katetrin pakkaus, sen aktivointi ja käsittely on miellyttävää. Käyttäjäväläinen kädensija mahdollistaa hyvän otteen ja kunnan kontrollin katetrasta. LoFric Sense takaa turvallisemman ja helpomman katetroinnin missä tahansa, milloin tahansa.

Käy tutustumassa www.lofricsense.fi

- **Turvallinen** – miellyttävä käyttöä, takaa täydellisen tyhjentymisen ja pitkäaikaiskäytön turvallisuuden.
- **Hygieeninen** – ennen käyttöä, katetroinnin aikana ja sen jälkeen.
- **Mukava käyttöä** – toimiva muotoilu varastoinnista hävittämiseen.

*Näppärämpi muoto,
turvallisempi katetrointi.
Siinä on Sense eli järkeä.*

ASTRA TECH
HEALTHCARE